

Controleprotocol accountantscontrole

Artikel 1

INHOUDSOPGAVE

- 1 Inleiding
- 2 Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)
- 3 Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties
- 4 Begrip rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria
- 5 Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing
- 6 Rapportering accountant
- 7 Bijlage: Normenkader voor de rechtmatigheidscontrole

1 Inleiding

Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de jaarlijkse accountantscontrole dient het bestuur van Hefpunt vast te stellen wat de reikwijdte van het rechtmatigheidstraject is en wat de rol van de accountant daarbij is. Deze aspecten worden op hoofdlijnen geregeld in dit controle protocol.

Dit protocol is van toepassing op de controle van de jaarrekening van Hefpunt en de verantwoording van de belastingopbrengsten voor de deelnemende waterschappen. Object van controle is de jaarrekening en daarmee tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens het bestuur van Hefpunt.

Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel aan de accountant nadere aanwijzingen te geven over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeuring- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van Hefpunt.

In het kader van de verordening met betrekking tot de controle op de administratie wijst het bestuur van Hefpunt één of meer accountants als bedoeld in art. 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen aan.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan het bestuur van Hefpunt nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeuring- en rapporteringstoleranties. De accountant mag verwachten dat Hefpunt inzichtelijk maakt welke wet- en regelgeving van toepassing is (normenkader).

Met dit controleprotocol stelt het bestuur van Hefpunt nadere aanwijzingen vast die van toepassing zijn op de controle door de accountant. De tolerantiegrenzen (goedkeuring en rapportage) zijn daarbij conform de wettelijke minimumkaders. Daarbij wordt als bijzonderheid opgemerkt dat het bestuur van Hefpunt opdracht geeft aan de accountant voor de rechtmatigheidscontrole op de belastingverantwoordingen ten behoeve van de waterschappen. Hiervoor gelden de door de waterschappen vastgestelde tolerantiegrenzen.

In overleg met haar accountant heeft Hefpunt bij het opstellen van haar eerste jaarrekening de keuze gemaakt aansluiting te zoeken bij het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV). Voor de accountant betekent dit dat het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG) van toepassing is.

2 Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

De controle van de jaarrekening wordt uitgevoerd door een door het bestuur van Hefpunt benoemde accountant. De accountantscontrole is gericht op het afgeven van een oordeel over:

1. de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
2. het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties (in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder de verordeningen vastgesteld door het bestuur van Hefpunt);
3. de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels van het BAPG, de richtlijnen van het Platform Rechtmatigheid en de richtlijnen voor de Accountantscontrole (NIVRA) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen "in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder verordeningen van het bestuur van Hefpunt".

3 Te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties

De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statische deelwaarnemingen en extrapolaties.

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven accountantsverklaring.

Naast de goedkeuringstolerantie wordt de rapporteringtolerantie onderkend. De rapporteringtolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringtolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen.

In het hierna opgenomen schema zijn de voorgestelde goedkeuringstoleranties opgenomen. Deze komen overeen met het wettelijk minimum.

Goedkeuringstolerantie	Strekking accountantsverklaring:			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	< =1%	>1%<3%	-	> =3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	< =3%	>3%<10%	>= 10%	-

Voor de rapporteringtolerantie stelt het bestuur als maatstaf dat de accountant elke fout of onzekerheid \geq € 10.000 rapporteert.

Hefpunt heeft in relatie tot de Waterschappen een geringe eigen begroting. De organisatie richt zich in de uitvoering van taken echter met name op het heffen en innen van (grote sommen aan) belastinggeld voor de aangesloten Waterschappen. Vanuit deze specifieke taak dient er een tweedeling gemaakt te worden bij het vaststellen van het bedrag waarop de goedkeuringstolerantie is gebaseerd.

1. Verantwoording van inkomsten en uitgaven die betrekking hebben op de eigen begroting & bedrijfsvoering van Hefpunt.
2. Verantwoording van geïnde belastinggelden die worden afgedragen aan de Waterschappen.

Ad. 1: Op basis van de begroting 2009 van Hefpunt betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van minder dan € 104.800,-- en een totaal van onzekerheden van minder dan € 314.400,-- de goedkeurende strekking van de accountantsverklaring niet zullen aantasten.

Ad. 2: Op basis van de begrotingen van de afzonderlijke Waterschappen dient de goedkeuringstolerantie met betrekking tot de door Hefpunt geïnde (belasting)gelden te worden beoordeeld.

4 Begrip rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria

Onder rechtmatigheid wordt verstaan dat de accountant moet vaststellen dat de cijfers in de jaarrekening juist en volledig zijn (getrouwheid) en dat de onderliggende financiële beheershandelingen binnen de wet- en regelgeving passen (rechtmatigheid).

In het kader van de rechtmatigheidscontrole kunnen 9 rechtmatigheidscriteria worden onderkend:

1. het begrotingscriterium;
2. het misbruik en oneigenlijk gebruikcriterium;
3. het voorwaardencriterium;
4. het calculatiecriterium;
5. het valuteringscriterium;
6. het adresseringscriterium;
7. het volledigheidscriterium;
8. het aanvaardbaarheidscriterium;
9. het leveringscriterium.

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de laatste zes van deze criteria. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer krijgen alleen de volgende rechtmatigheidscriteria specifieke aandacht:

1. het begrotingscriterium;

Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's.

2. het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O criterium);

Het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies te verkrijgen (misbruik). Het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidssubsidies, in overeenstemming met de bewoording van regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan.

3. het voorwaardencriterium.

Besteding en inning van gelden door een overheidsorganisatie zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarde liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de eigen regelgeving. Uitsluitend de bepalingen die gevolgen hebben voor het recht, de hoogte of de duur van een financiële beheershandeling worden getoetst door de accountant en zijn van toepassing op het rechtmatigheidsoordeel.

Het begrip rechtmatigheid in het kader van accountantscontrole richt zich vooral op de financiële rechtmatigheid en is hiermee beperkter dan het juridische begrip rechtmatigheid. Met financiële rechtmatigheid wordt bedoeld dat de financiële beheershandelingen in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving zijn uitgevoerd.

Het kan echter wel zo zijn dat onrechtmatige handelingen en beslissingen van niet-financiële aard op termijn kunnen leiden tot financiële gevolgen. De accountant kan in dit kader volstaan met het beoordelen van de interne waarborgen in de verschillende processen binnen Hefpunt ter voorkoming van onrechtmatig handelen.

5 Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing

De accountantscontrole op rechtmatigheid is limitatief gericht op:

1. de naleving van wettelijke kaders, zoals die in de kolom Wet- en regelgeving extern van het "Normenkader Hefpunt" is opgenomen (zie bijlage). Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen;
2. de naleving van de kaders zoals opgenomen in de kolom "Regelgeving Hefpunt" van "Normenkader Hefpunt" (zie bijlage). Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen. Het normenkader beperkt zich wat de interne regelgeving betreft tot de door het AB vastgestelde verordeningen en daarin voorgeschreven nadere besluiten.

6 Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant als volgt:

Interim-controle

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle wordt het dagelijks bestuur van Hefpunt geïnformeerd.

Verslag van bevindingen

In overeenstemming met de Waterschapswet wordt omtrent de controle een verslag van bevindingen uitgebracht aan het AB van Hefpunt.

In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.).

Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in onderdeel 3 van dit controle-protocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door Hefpunt gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Accountantsverklaring

In de accountantsverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid, uitmondend in een oordeel over de jaarrekening. Deze accountantsverklaring is bestemd voor het AB van Hefpunt, zodat deze de door het DB opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van Hefpunt d.d. 16 maart 2015.

Het algemeen bestuur van Hefpunt,

ir. J. Bartelds, voorzitter drs. P.W. Geerdink, secretaris

7 Bijlage: Normenkader voor de rechtmatigheidscontrole

In het overzicht is een inventarisatie per beleidsveld gegeven van de in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij Hefpunt relevante externe wet- en regelgeving en interne regelgeving. Het overzicht moet als volgt worden gelezen:

Programma

In deze kolom wordt het beleidsveld vermeld waarop de wetgeving van toepassing is.

Wetgeving en regelgeving extern

Hierin wordt de te toetsen algemene wet- en regelgeving met financiële beheershandelingen aangegeven, die relevant is voor Hefpunt.

Regelgeving Hefpunt

Voor de uitvoering van de algemene wet- en regelgeving zullen het bestuur van Hefpunt en de betrokken Waterschappen eigen verordeningen en/of beleidsregels opstellen waarmee een nadere invulling wordt gegeven voor de lokale uitvoering van het daaraan verbonden financiële beheer. In deze kolom zijn de binnen Hefpunt geldende verordeningen en beleidsregels opgenomen, die financiële beheershandelingen bevatten.

NORMENKADER

Programma

Naam

Wet- en regelgeving extern

Vastgesteld door:

Regelgeving Hefpunt

Algemeen	1.	Algemene wet bestuursrecht	1.	Delegatiebesluit	1.	AB
	2.	Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten	2.	Mandaatbesluit	2.	AB
	3.	Wet gemeenschappelijke regeling	3.	Verordening met betrekking tot de controle op de administratie	3.	AB
	4.	Burgerlijk Wetboek				
	5.	Grondwet	4.	Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie	1.	AB
	6.	Gemeenschappelijke regeling Hefpunt				
	7.	Waterschapswet				
	8.	Waterschapsbesluit				
	9.	Wet Bescherming Persoonsgegevens			1.	AB
	10.	Wet Bibob				
	11.	Aanbestedingswet 2012	5.	Verordening behandeling bezwaren en klachten	1.	AB
	12.	Mededingingswet	6.	Kostenverdeling Hefpunt	2.	AB
		7.	Beleidsregels inkoop en aanbesteding			
Personeelbeleid	1.	Ambtenarenwet				
	2.	Pensioenwet				
	3.	Wet inkomstenbelasting	1.	Verordening Georganiseerd Overleg	1.	AB
	4.	Wet op de loonbelasting 1964				
	5.	Wet op de omzetbelasting				
	6.	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)				
	7.	Ziektewet				
	8.	Werkloosheidswet				
	9.	Wet op de CAO				
	10.	Coördinatiewet sociale verzekeringen				
	11.	Wet op de OR				
	12.	Arbowet				
	13.	Sectorale Arbeidsvoorwaarden waterschapspersoneel (SAW)				
	14.	Fuwater (functiewaardering)				
Aanslagregeling en Bezwaar en Beroep	1.	Algemene Wet inzake Rijksbelastingen				
	2.	Waterwet				
	3.	Algemene Termijnenwet				
	4.	Wet Waardering Onroerende Zaken				
	5.	Besluit verv. waarde ingenomen water				
	6.	Besluit proceskosten bestuursrecht				
	7.	Verordening watersysteemheffing (3x)				
	8.	Verordening zuiveringsheffing (3x)				
	9.	Verordening verontreinigingsheffing (3x)				
	10.	Kostentoedelingsverordening (3x)				
	11.	Kwijtscheldingsregeling (3x)				
Gegevensbeheer	1.	Wet bescherming persoonsgegevens				
	2.	Wet WOZ				
	3.	Kadasterwet				
	4.	Wet openbaarheid van bestuur				
Invordering	1.	Invorderingswet 1990				
	2.	Faillissementswet				
	3.	Uitvoeringsregeling invordering				
	4.	Kostenwet invordering				
Archivering	1.	Archiefwet 1995	1.	Archiefverordening	1.	AB
	2.	Archiefbesluit 1995	2.	Besluit informatiebeheer	2.	DB
	3.	Wet openbaarheid van bestuur				
	4.	Selectielijst archiefbescheiden waterschappen (bewaartermijnen)				
Financiën	1.	Wet Fido	1.	Treasury Statuut	1.	AB

Namens deze,